

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ λησμονιά εμφανίζεται με πολλές παραλλαγές. Υπάρχει η επιβεβλημένη αποσιώπηση που επιβάλλεται συνειδητά από τα δικτατορικά καθεστώτα που επιδιώκουν να απαλλαγούν από ένα παρελθόν που τα απειλεί, τα φοβίζει ή τα ενοχλεί. Υπάρχει επίσης η φυσιολογική λησμονιά, που έρχεται αργά και ανεπαίσθητα από την επανεμφάνιση των γεγονότων, που δεν φαίνονται σήμερα να έχουν σημασία, που κάποτε νομίζαμε. Υπάρχει όμως και μια άλλη μορφή λησμονιάς, πιο κοντά ίσως στις διαδικασίες υποσυνείδητης ή ασυνείδητης «απόθησης» που γνωρίζουμε από την ψυχανάλυση, μια μορφή που ενεργοποιείται μέσα από την έμμομη συλλογική προσπάθεια να ξεχαστούν τραυματικές εμπειρίες ενός ανυπόφορου παρελθόντος. Και αυτό δεν συμβαίνει επειδή δεν έχουμε να πούμε τίποτε, αλλά όταν νομίζουμε πως αν πούμε κάτι γι' αυτό το παρελθόν θα βλάψει είτε εμάς είτε άλλους, όταν δηλαδή το παρόν εμφανίζεται πιο ασφαλές και περιχαρακωμένο αν δεν αγγίζουμε πια καθόλου τα σημεία εκείνα που το αναδεικνύουν σαν αποτέλεσμα μιας επώδυνης διαδικασίας για την οποία έχουμε όλοι τις απαραίτητες ευθύνες μας.

ΤΟ ΣΚΟΠΟ αυτό υπηρετεί το ά-

Απόψεις

Γράφει η Δέσποινα Μπαχά

γαλμα που στήθηκε στην Πλατεία Κλαυθμώνος, που και φωνητικά ακόμη συνηχεί με τη λέξη «συμφιλίωση», δηλαδή να ξεχαστεί ο Εμφύλιος. Η συγχώνευση όμως του αντιθετικού ζεύγους «Αριστερός - Δεξιός» δεν

στραλία βρίσκεται πίσω από όλες τις Εθνικές μας περιπέτειες. Η αποστασία, η εφτάχρονη δικτατορία, έμμεσα η Κυπριακή τραγωδία, η μεταπολίτευση, η κατάργηση της μοναρχίας και το «Εκκλησιαστικό» της Αυστρα-

Χρειάζεται περισσότερη Μνήμη

μπορεί να ολοκληρωθεί μέσα από τη λησμονιά. Υπάρχει πάντα ο κίνδυνος μιας ανεξέλεγκτης «επιστροφής του αποθνήσκοντος», που μπορεί να δυναμιτίσει την ανακουφιστική αφασία του παρόντος με τους πλάγιους και πανούργους δρόμους που γνωρίζει μόνο η ιστορία. Για να ξεκαθαρίσουν τα πράγματα χρειάζεται όχι λησμονιά, αλλά περισσότερη μνήμη, περισσότερες συζητήσεις γύρω από τον Εμφύλιο. Γιατί ο μακροχρόνιος αυτός Εμφύλιος Πόλεμος που τα απόνερά του έφτασαν και μέχρι την μακρινή Αυ-

λίας, αποτελούν συνέχεια και απόληξη του Εμφυλίου Πολέμου. Και έχουμε την ανάγκη να διατηρήσουμε ζωντανά το δίδαγμά του.

Η ΛΗΘΗ είναι θανάσιμο σφάλμα για έναν λαό. Ο λαός πρέπει να θυμάται τα πάντα. Αλλά και να συγκρατεί τα πάθη του που οδηγούν στο αιματοκύλισμα. Όταν όμως ο λαός ξεχάσει το παρελθόν του, από που θα πάρει μαθήματα για να μην ξαναφτάσει ποτέ σε τέτοιες θνησιγενείς λύσεις; Θα μου πείτε, πως μου ήρθαν

στο μυαλό αυτά τα φοβερά πράγματα; Τις τελευταίες μέρες εκείνου του Αυγούστου του 1949 ολοκληρώθηκαν οι πολεμικές επιχειρήσεις του Ελληνικού στρατού με την κατάληψη του Γράμμου και έληξε ο Εμφύλιος Πόλεμος. Ο Εμφύλιος Ελλήνων με Έλληνες ήταν η χειρότερη μορφή σύγκρουσης που μπορεί να γνωρίσει το Ανθρώπινο Γένος. Και αυτό το φοβερό σενάριο το έγραψαν άλλοι για την Πατρίδα μας. Γιατί και ο «Αριστερός» Έλληνας εργάτης και ο «Δεξιός» πάνε στο μπακάλη μετρούν και ξαναμετρούν τα λεφτά αν φτάνουν για το γάλα των παιδιών τους και ίσως για μερικές καραμέλες. Μέσα στη βιοπάλη της ζωής και ο Δεξιός και ο Αριστερός μοιράζονται τα ίδια πάθη ανεξαρτήτως «ιδεολογίας». Τι λοιπόν περισσότερο θα μας προσφέρει στη ζωή η ετικέτα «Αριστερός», «Δεξιός» ή «Κεντρώος»;

ΠΡΕΠΕΙ κάποτε να ξυπνήσει αυτός ο λαός και να αντιληφθεί ότι πίσω από μια θεατρική σκηνή υπάρχουν τα παρασκήνια ή οι καραγκιοζοπαίχτες που κινούν τα νήματα με κούκλες τον Ελληνικό Λαό για τα δικά τους συμφέροντα. Και το Μέγα αυτό Δίδαγμα μας το δίνει ο Ξενοκλήνης Εμφύλιος. Και το Πάθος να μας γίνει Μάθος.

ΣΤ. ΤΑΜΒΑΚΗΣ:

«Οι Αλεξάνδρειες δεν χάνονται, περιμένουν...»

«Είμαστε πάντα στην υπηρεσία της κυπριακής Πολιτείας, έτοιμοι να συνδράμουμε για οτιδήποτε και όποτε χρειαστεί», δηλώνει σε συνέντευξή του ο πρόεδρος του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού (ΣΑΕ), Στέφανος Ταμβάκης. Στην συνέντευξή του αυτή, ο πρόεδρος των απανταχού ομογενών Ελλήνων τονίζει ότι «οι Αλεξάνδρειες δεν χάνονται, περιμένουν...», αναφερόμενος στις προσπάθειες για την δικαίωση του κυπριακού ελληνισμού, οι οποίες πρέπει να είναι συνεχείς μέχρι την οριστική επίλυση του εθνικού μας ζητήματος.

Αναφερόμενος στο έργο του ΣΑΕ, ο πρόεδρος του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι σε όλους τους τομείς, το έργο συνεχίζεται «με βήματα σταθερά και ρεαλιστικά».

Παράλληλα, ο κ. Ταμβάκης δεν διστάζει να παραδεχτεί ότι «δεν έχουν επιλυθεί, βεβαίως, όλα τα προβλήματα των οργανώσεών μας και της ομογένειας. Τα προβλήματα είναι πολύπλοκα, δύσκολα, αφορούν πολλά εμπλεκόμενα υπουργεία και δεν μπορούν να επιλυθούν όπως τα θέλουμε και όποτε θα θέλαμε», καλώντας ουσιαστικά και την πολιτεία να συμβάλει ακόμη περισσότερο στην επίλυση των εν λόγω προβλημάτων.

- Είστε πρόεδρος του ΣΑΕ από το Δεκέμβριο του 2006. Συνοπτικά, ποιους στόχους θέσατε από την αρχή, τι καταφέρατε να υλοποιηθεί μέχρι σήμερα και ποιοι είναι οι λόγοι ή τα εμπόδια που ανατρέπουν μερι-

κές από τις επιδιώξεις σας;

Οι κυριότεροι στόχοι ήταν τρεις. Καταρχάς, να θέσουμε σε λειτουργία, μαζί με τους συναδέλφους μου, το θεσμικό ρόλο του ΣΑΕ σύμφωνα με το Νόμο 3480/2006 και να αξιοποιήσουμε το συνταγματικό του ρόλο. Δεύτερον, και εξίσου σημαντικό, να μεταφέρουμε τη δράση μας σε τομείς που είναι πρακτικοί και χρήσιμοι για τον απόδημο, όπου και αν βρίσκεται. Επίσης, αποσκοπούμε στην κατάκτηση μερικής οικονομικής αυτονομίας του ΣΑΕ, ώστε να πραγματοποιούμε ακόμα περισσότερες δράσεις, προς όφελος των απανταχού Ελλήνων. Θεωρώ ότι και στους τρεις τομείς προχωρήσαμε και συνεχίζουμε με βήματα σταθερά και ρεαλιστικά.

- Μήπως το ΣΑΕ από το όνομά του και μόνο αδυνατεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες και στις πραγματικότητες που διέπουν τη σχέση των νέων γενιών της Ομογένειας, που δεν είναι

απόδημοι, αλλά άτομα ελληνικής καταγωγής;

Πολύ σωστή η επισήμανσή σας. Ήδη, έχουμε προτείνει από το 2008 στην κυβέρνηση και τη Βουλή την αλλαγή του ονόματος από «Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού» σε «Συμβούλιο Απανταχού Ελληνισμού», γιατί πιστεύω μας και σκοπός μας είναι να αγκαλιάσουμε τον ελληνισμό, οπουδήποτε και αν βρίσκεται. Αναφέρομαι ιδιαίτερα στον ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης, με τον οποίο είμαι σε στενή επαφή, τον ελληνισμό της Αλβανίας και άλλων, ιστορικής σημασίας, κοινοτήτων. Και κάτι ακόμα. Η νέα γενιά πρέπει να αντιληφθεί το μέγεθος της σημασίας του ελληνισμού και του πολιτισμού που κουβαλάμε. Πάντως, θεωρώ ότι το ΣΑΕ, σε μεγάλο βαθμό, ανταποκρίνεται στους σκοπούς για τους οποίους λειτουργεί.

- Στελέχη ομογενειακών φορέων επικρίνουν το ΣΑΕ επειδή 14 χρόνια μετά την ίδρυση του δεν μπόρεσε, όπως υποστηρίζουν, να ανταποκριθεί στα ουσιαστικά προβλήματα των απανταχού Ελλήνων και μερικές φορές λειτουργεί ως φερέφωνο της εκάστοτε ελληνικής κυβέρνησης. Τι έχετε να πείτε;

Δεν έχουν επιλυθεί, βεβαίως, όλα τα προβλήματα των οργανώσεών μας και της ομο-

γένειας. Τα προβλήματα είναι πολύπλοκα, δύσκολα, αφορούν πολλά εμπλεκόμενα υπουργεία και δεν μπορούν να επιλυθούν όπως τα θέλουμε και όποτε θα θέλαμε.

- Ποια είναι η πρότασή σας για την ψήφο των αποδήμων;

Μετά την ατυχή κατάληξη του σχετικού νομοσχεδίου, που συζητήθηκε τον Μάρτιο 2009 στη Βουλή, το ΣΑΕ πήρε ξανά την πρωτοβουλία και κατέθεσε ένα συνολικό και πλήρες κείμενο εργασίας, για το θέμα αυτό, τόσο στα Συντονιστικά του Συμβουλίου και τις οργανώσεις, όσο και στα κοινοβουλευτικά κόμματα και την κυβέρνηση. Αυτό που επιδιώκει το ΣΑΕ είναι: α) το εκλογικό δικαίωμα των Ελλήνων του εξωτερικού να ασκείται από τους τόπους διαμονής τους, είτε με κάλπη, είτε με επιστολική ψήφο και β) την εκλογή ομογενών βουλευτών με την ψήφο των ίδιων των αποδήμων, με την ταυτόχρονη δημιουργία των εκλογικών περιφερειών εξωτερικού. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η καταγραφή των ομογενών, που είναι εγγεγραμμένοι στα δημοτολόγια της Ελλάδος, ώστε να γνωρίζουμε επακριβώς για τι αριθμό εκλογέων συζητάμε και σε ποια μέρη βρίσκονται.

- Από τα ταξίδια σας σε μι-

κρές και μεγάλες εορτές του ελληνισμού, τι είναι εκείνο που σας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση και συνάμα σας προκάλεσε θυμό, όχι μόνο για το τι θα μπορούσε να γίνει, αλλά και για όλα αυτά που δεν έγιναν μέχρι σήμερα για τη γλώσσα, τον πολιτισμό, την εδαφική ακεραιότητα της Ελλάδας και της Κύπρου, επειδή ίσως ποτέ δεν αναζητήθηκε και δεν αξιοποιήθηκε σωστά η δύναμη και το πάθος του έξω ελληνισμού;

Εκείνο που μου προκαλεί ένα μικρό συναίσθημα είναι ότι στη μεγάλη πλειοψηφία των επισκέψεών μου, διαπίστωσα ότι υπάρχουν ελλείψεις και κενά. Φέρνω ως παράδειγμα την έλλειψη βιβλίων για τη γλώσσα μας και τον πολιτισμό μας, ελληνικές ταινίες, παραδοσιακές στολές, πράγματα απλά που για τον Έλληνα που ζει στην Ελλάδα και είναι αδιανόητο να τα στερείται. Με απογοητεύει ακόμα αρκετές φορές η στείρα γραφειοκρατία και κάποιοι «υπεύθυνοι» που στερούνται τόλμης και φαντασίας.